De rol van app-ondersteunde interventies in de preventie van eenzaamheid bij ouderen

Haio: Gabriëls Alexander , U.A.
Promotor: VAN OLMEN Josefien , U.A.
Praktijkopleider: Abel Diane , DE ROOZE Jozefien , MENTENS Yves , SELS Filip

Context: Ondanks de exponentiele groei van digitalisering en de daarbij horende laagdrempelige manieren om met elkaar in contact te komen, zien we in Vlaanderen een tendens van toenemende eenzaamheid bij ouderen. Binnen dit kader werden specifieke apps ontwikkeld om ouderen meer in contact te brengen met hun omgeving. Wij willen in dit onderzoek nagaan wat de rol kan zijn van deze apps in de bestrijding van eenzaamheid.

Onderzoeksvraag: Uitgaande van bovenstaande rationale werden volgende onderzoeksvragen gesteld: - Primair: Welke ideeën en ervaringen hebben eenzame ouderen rond het gebruik van applicaties die specifiek ontwikkeld zijn voor het verminderen van eenzaamheid bij ouderen zoals Famileo? o Ervaringen en ideeën rond applicatiegebruik in de context van eenzaamheid. o Eigen ervaring met gespecialiseerde applicatie Famileo. - Secundair: o Wat betekent eenzaamheid voor ouderen in een WZC? o Welke drempels ervaren ouderen in hun sociaal isolement? o Zijn er alternatieve contactstimulerende maatregelen?

Methode: De studiegroep includeerde acht eenzame ouderen, bij iedere participant werden twee rondes van semigestructureerde interviews afgenomen. Het eerste interview ging over hoe zij eenzaamheid ervaren en of ze reeds ervaring hebben met elektronica. Na dit interview installeerden we een applicatie met een bijbehorend fysiek “krantje”: Famileo. De deelnemers konden dit vervolgens samen met hun familieleden drie maanden uitproberen. In een tweede interview aan het einde van deze periode peilden we naar de ervaringen van deze ouderen rond de haalbaarheid en toepasbaarheid van deze app.

Resultaten: Onder de verschillende participanten zagen we een breed spectrum aan wat eenzaamheid betekent en in hoeverre zij ervaring hebben met technologie. Verschillende factoren zoals betrokkenheid van familie, overlijden van partner of vrienden, ziekte, etc. speelden een belangrijke rol in de eenzaamheidsbeleving. De eerstehands ervaringen met Famileo waren uiteenlopend. Het effect van Famileo lijkt onder andere onderhevig aan digital literacy van de gebruiker, familiale betrokkenheid en mate van fysiek isolement.

Conclusie: Een individuele benadering van iedere oudere en de kenmerken van zijn/haar eenzaamheid is de sleutel voor het aanpakken ervan. Elke participant beschrijft andere ervaringen van zowel eenzaamheid als het gebruik en effect van de applicatie. Apps zoals Famileo hebben potentieel om een rol te spelen bij de bestrijding van eenzaamheid van een groep ouderen. Zaken zoals onderliggende oorzaken van eenzaamheid, betrokkenheid van de familie, reeds bestaande communicatiemethoden lijken cruciale factoren die een rol spelen bij het slagen van deze interventie.